بسم الله الرحمن الرحيم

ھައިކޯޓުގެ ބެންޗް
ھައިކޯޓު

ސަބަބުތަކާ ތިރުވިފައިވާ

- ކޭސް ނަންބަރ: 2021/HC-A/52
- ތިރުވިފައިވާ ތާރީޚާ ގަޑި: ބުދަ ދުވަހު، ދެއްވަނަ / ތިން ދުވަހުގެ
- ތިރުވިފައިވާ ތަނުގެ ގޮތް: ހައިކޯޓު (ފަރާތްތަކާ ދުރުން ސަރުވިސް)
- ބަންދަށްވެފައިވާ ފަރާތް: ތިލާ ވިލާ ދެއްކުމުގެ ހުރިހާ

ބަންދަށް ކުރި ގަޑިއިރުގެ ބަޔާން:

ގަޑިއިރުގެ ބުރަކާތް ސަބަބުން ބަންދު

ގަޑިއިރުގެ ބަހައްޓާ ސަބަބު

ގަޑިއިރުގެ ބަދަލުގައި ބަންދު

ތިރުވި ތާރީޚ: 28 ޝަޢުބާން 1447 / 16 ފެব්රުވަރީ 2026

1442 ﻣﺤﺮﻡ 16

2021 ﻓﯿﺒﺮﻭﺭﻱ 28 :ﺗﺎﺭﻳﺦ ﻣﻴﺪﻳﺎ ﻛﻮﻣﻴﺴﻴﻮﻥ ﻣﻴﺪﻳﺎ ﻗﺎﻧﻮﻥ ﻣﻄﺎﺑﻖ ﻓﻴﺼﻠﻪ ﻛﺮﻳﻦ

ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻛﻮﺭﭦ ﻣﻌﻠﻮﻣﺎﺕ:

- **ﻧﻤﺒﺮ:** 2197/Cv-C/2019
- **ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻗﺴﻢ:** ﺳﻮﻳﻠﻦ ﻛﻴﺲ
- **ﻛﻮﺭﭦ:** ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻭﻣﻴﺪﻳﺎ ﻛﻮﻣﻴﺴﻴﻮﻥ ﻣﻴﺪﻳﺎ
- **ﻓﻴﺼﻠﻪ ﻛﺮﻳﻦ:** 16 ﻣﺎﺭﭺ 2019
- **ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻓﺎﺋﻞ ﻛﺮﻳﻦ:** 26 ﺳﭙﺘﻤﺒﺮ 2020

ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻛﺮﻧﺪﻩ ﻭﻛﻴﻞ

ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ، ﻗﺎﺿﻲ/ ﻣﺤﻤﺪ ﺷﻔﻴﻖ

ﻓﺎﺋﻨﺎﻝ ﻣﻴﺎﺽ: ﻣﺤﻤﺪ ﺷﻔﻴﻖ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ، ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ، ﻣﺤﻤﺪ

ﻣﺤﻤﺪ ﺷﻔﻴﻖ، ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ

ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻣﺪﻋﻰ ﻭﻛﻴﻞ

ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ (ﻓﺎﻳﺰ) ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ

ﻓﺎﺋﻨﺎﻝ ﻣﻴﺎﺽ: ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ، ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ

ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ، ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ

ﻣﺤﻤﺪ ﺷﺎﻣﻞ ﻣﺤﻤﺪ ﺳﻌﻴﺪ

ﺩﻫﻴﺎﺭﻱ ﻣﻘﺪﻣﻪ ﻣﻴﺪﻳﺎ ﻛﻮﻣﻴﺴﻴﻮﻥ ﻣﻴﺪﻳﺎ ﻗﺎﻧﻮﻥ ﻣﻄﺎﺑﻖ ﻓﻴﺼﻠﻪ ﻛﺮﻳﻦ - ﻗﻮﻧﻴﻦ ﻣﻴﻮﻧﺴﭙﺎﻟﻴﭩﻲ ﻛﻮﻧﺴﻠﺮ ﻛﻮﻧﺴﻠﺮﺷﭗ ﻗﺎﻧﻮﻥ 24 ﻣﺎﺭﭺ 2010 (ﺩ) - ﻗﻮﻧﻴﻦ ﻣﻴﻮﻧﺴﭙﺎﻟﻴﭩﻲ ﻣﻴﻮﻧﺴﭙﺎﻟﻴﭩﻲ ﻗﺎﻧﻮﻥ ﻣﻄﺎﺑﻖ ﻣﻴﻮﻧﺴﭙﺎﻟﻴﭩﻲ ﻛﻮﻧﺴﻠﺮ ﻛﻮﻧﺴﻠﺮﺷﭗ ﻗﺎﻧﻮﻥ ﻣﻄﺎﺑﻖ

ފަސްވާރުގެ ފުރަތަމަ ސަބަބީ ހެދުމުގެ ތަނަވަސް

ތަފްޞީލް

1. ފިލާ، ސިވިލް ކޭސް ނަންބަރ 2197/Cv-C/2019 ގައިވާގޮތުގެ ގޮތުގައި ތިލަދުންމަތީ ދާއިރާ ކޯޓުގެ ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރެއްވުމުގެ ގޮތުގައި ދެން ވ. ވިލުފުށި / ފާތިމަ، ތަކުރީފް ސިއްގޫ[1] (ފަހުން "ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރާ ފަރާތް") ގެ ފަރާތުން ތިލަދުންމަތީ ދާއިރާ ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރާ ތިންވަނަ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި ގައިވާވާ ގޮތަށް ތިލަދުންމަތީ ދާއިރާ ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރާ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި ދެއްވި ސަމަރީ (ފަހުން "ދާދިފަހުގެ" ގޮތަށް "ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރާ ފަރާތް") ގެ ފަހުގައެވެ.

ކޯޓުގައި ކުރިން ދިން

2. ތަކުރީފް ސިއްގޫ ތަރި 05 ދިވެހިންނާ 2001 ތިން ފެނަންތި ފާހަގަ ކުރެއްވުން ސަމަރީގައި ތަފްޞީލް ކުރާ ގޮތުގެ ތަކުރާތަކުން ދިން ފަރާތްތަކެވެ. ފާހަގަ ކުރެއްވުން ސަމަރީގައި ތިންވަނަ ފާހަގަ ކުރާ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި ދާދި ފެނުނު، ތަކުރީފް ސިއްގޫ ތަކުރާތަކުން ދިން ގޮތުގެ 26 ވަނަ 2014 ގައި ތަކުރާތް ކުރެއްވުމުގެ[2] ތެރެއިން ތަކުރީފް ސިއްގޫ ތަކުރާތް ކުރާ ގޮތުގެ ތަކުރާތަކުން ތަކުރީފް ސިއްގޫ، ކަމާ ގުޅުންހުރި ފާހަގަ ކުރެއްވުން ދިނުމަށް ކަނޑައެޅި ދުވަސް ތެދުވެ ނުވާ ގޮތުގައި ތަކުރާތް ކުރެއްވުން ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތުގެ ތަކުރާތަކުން ތަކުރީފް ސިއްގޫ ފާހަގަ ކުރާ ފަރާތުގެ ގޮތުގައި ދާދި ފެނުނު، ތަކުރީފް ސިއްގޫ ތަކުރާތް ކުރާ ގޮތުގެ ތަކުރާތަކުން ދިން ގޮތުގެ ތަކުރާތަކުން

3. ތިއުމުން ދައުލަތުން ކަނޑައެޅި ތާރީޚުގައި "ފާސްކުރާ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓް" ގެ ދަށުން 24 ގަޑިއިރު (ހ) ގެ ތެރޭ، ޚިދުމަތްތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ތިބޭ ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން 7 ގަޑިއިރު (ށ) ގެ 1 ގަޑި ކުރިން ތިއުމުން ޚިދުމަތްތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ތިބޭ ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން 8 ގަޑި ދީފައި (ށ) ގައި ކޮން ދެއްކުމުގެ ތަފާތެއް ގެނެސްދިނުމަށް ބޭނުންވާ[4] ތަނަވަސް ބަލައިގަތުން.

ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމް ބާތިލްކުރުމަށް ދަޢުވާ

4. ތަކުލީފު ކުންފުނި ތަކުލީފުގައި ދައްކާ ގޮތަށް ދައްކާ ނުލެވުނު ތަކުލީފު ބަލައިގަތުމަށް ތިބި ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން ތަކުލީފު ދައްކާ ގޮތަށް ދައްކާ ނުލެވުނު ކުންފުނި ތަކުލީފު ދައްކާ ގޮތަށް ދައްކާ ނުލެވުނު ކުންފުނި، 2019 ގެ ފެބްރުވަރީ 00.1,495,000ރ. (ތަކުލީފުގެ ތަފާތުގެ ބަދަލުގައި ކަނޑައެޅުނު ދަށުގެ ދަށުގެ ދަށުގެ) ދައުލަތުގެ ތެރެއަށް ދައްކަން ބާއްވާ ކޯޓުގެ ހުކުމް ބާތިލްކުރުމަށް ދަޢުވާ.

5. ތި ދަޢުވާ ބަލައިގަތުމަށް ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން 2197/Cv-C/2019 ގެ ދަށުންނެވެ.

ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމް ބާތިލްކުރުމަށް ބެލެހެއްޓުން

6. ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން 2197/Cv-C/2019 ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅި ގޮތަކީ:

"ތިލައްފަރާ ބަންދަރުގެ ފާނިލް ކުންފުނި ކުންފުނިގެ ކުންފުނި ތަކުލީފު ދައްކާ ގޮތަށް ދައްކާ ނުލެވުނު ކުންފުނި، ފާސްކުރާ ދައުލަތުގެ 24 ގަޑި ތެރޭ (ހ) ގެ ތެރޭ، ޚިދުމަތްތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ތިބޭ ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން 7 ގަޑި ކުރިން (ށ) ގެ 1 ގަޑި ކުރިން ތިއުމުން ޚިދުމަތްތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ތިބޭ ކުންފުނި، ތަކުލީފު / ދަށުގެ ދަށުގެ ދަށުގެ، ކުންފުނި ތަކުލީފު

[4] ދައުލަތުގެ ދައުވާތަކުގެ ތަރުތީބު ތަކުގެ 171/VKL/2014/63

ވިޔަފާރި ކޮމިޝަނަށް، އެކުލަވާލާ ދޫކުރި ފަރާތްތަކުގެ 13,8,7,6,2,1 ވަ ގާނޫނުތަކުގައި ބަލާ ހުރި ގޮތަށް ކަންކަން ކުރަމުންދާ ކަމަށާ، ކުންފުނީގެ ވިޔަފާރި ކުރިޔަށް ގެންދާ

8.1 ތިމާވެއްދުގެ ކަންތައް ފުރިހަމަ ކުރުމުގައި ހިންގަންޖެހޭ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅިގެން ދަންނަވާ ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންތައް ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ކަންތައް ކުރުމަށް ކުރިން ދަންނަވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން

10. ﷺ ﷺ ﷺ

ތިއުނީ ތިމާގެ ކައިވެނި ކުރެވިގެންކަމުގައި. އަދި ފާސްކުރެވުނު ގޮތުގައި 25 ވަނަ ފާރާގެ (ސ) ގެ ދަށުން ފާސްކުރެވިގެން ގޮތުގައި ތިމާއަށް ދެވިގެންވާ ތިމާގެ ކައިވެނި ކުރެވިގެންވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ދައުވާ ކުރެވިގެންވާ ގޮތުގައި ކަމަށާ ދެކެ

ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ކަ ގެ ކުށްވެރިކަމާ ގުޅިގެން

ތަކެއްގައި ހުށަހެޅުމަށް ދެ ފަރާތަށް ހުއްދަ ދެވުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިވާ ގާނޫނީ ބާރު ހުރިކަން ބަލައިގަތުމަށް ތިރީގައިވާ ކަންކަން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމެއް ކަމަށް ބަލަމެވެ.

14. ތިމާވެއްދޫ ސްކޫލްގެ ދަތުރަށް ދާން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަނަށް ދާ ދުވަހު ދަރިންނާ ދެކޮޅަށް ތިމާވެއްދޫ ސްކޫލްގެ ކަންކަމުގެ ދަށުން ހުށަހެޅިފައިވާ ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދު ހުރިހާ ކަންކަމެއް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގެ ދަށުން ދެ ފަރާތަށް ދެވިފައިވާ ހުއްދަ ބާޠިލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ގާނޫނީ ބާރު ހުރިކަން ބަލައިގަތުމަށް ތިރީގައިވާ ކަންކަން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމެއް ކަމަށް ބަލަމެވެ.

15. ތިމާވެއްދޫ ސްކޫލްގެ ތެރެއަށް ދާން ކަނޑައަޅާ ދުވަހު ދަރިންނާ ދެކޮޅަށް ތިމާވެއްދޫ ސްކޫލްގެ ކަންކަމުގެ ދަށުން ހުށަހެޅިފައިވާ ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދު ހުރިހާ ކަންކަމެއް ބަލައިގަތުމަށް ފަހު ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގެ ދަށުން ދެ ފަރާތަށް ދެވިފައިވާ ހުއްދަ ބާޠިލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ގާނޫނީ ބާރު ހުރިކަން ބަލައިގަތުމަށް ތިރީގައިވާ ކަންކަން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަމެއް ކަމަށް ބަލަމެވެ.

ފާސްކުރި ބަޔަކީ ކޯޓުތަކުގެ ބަދަލުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުލްހަވެރިކަން ބަލަހައްޓާ ދާއިރާ ކަމަށް ވާތީ، ތިލަ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި **ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ލިބިދާނެ ކުރިއެރުންތަކާ ހަ، ގުދަންވަރ ވަޒީރު، ދ۔ ގެ[6]** ގެ ސަޕޯޓުގައި ބަޔާންކުރެއްވި ގޮތުގެ ބާރުގައި ތިލަ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ބަލަހައްޓަން ގާތްގަނޑަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށެވެ.

16. ތިލަ ކޯޓުގެ ބަލަހައްޓާ ދާއިރާގެ ބާވަތާއި ގާބިލުކަން ބަލާ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަންދަށް ވެ ދާ ގޮތަށް ތިލަ ކޯޓުގެ ބަދަލުގައި ބަލަހައްޓަން ކަނޑައަޅާ ދާ ކޯޓުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ކޯޓުތަކުގެ ބާވަތާ

17. ތިސްވެރުންނާ ގުދުރަތު ކަމުގައި ވަނީ ކުރިން 2197/Cv-C/2019 ގައި ބަލާ ނުލެވުނު ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެންނެވެ. ތިސްވެރުންގެ ބަޔާންތަކުގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ބަލައިގަނެ ނުވާ ކަންތައްތަކެއް ހުރި ކަމަށް ބުނެ ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންކުރެވިފައިވެ، ތިސްވެރުންގެ ބަޔާންތަކުގައި ބުނެފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދެކެވުނު ދެ ގޮތެއް ނެތް ކަމަށް ބުނެ ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންކުރެވިފައިވެ ނުވާ

ތިއްބެވުމާއި ގުޅިގެން ހުރިހާ ކަންކަމުގައި ދެ ފަރާތުގެ ހައިސިއްޔަތު ހަމަ ހަމަ ހަމަ

ތަކަތީގެ ދަށުން ދީ ފާސްކުރެވުނު ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ގޮތަށެވެ.

25. ތަންކޮޅު، ތިމާވެއްދުމުގެ ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ހިދާޔަތްތެރިކަމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތަށާ ގުޅޭގޮތުން ތިމާވެއްދުމުގެ ދަށުގައި ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ ފަރާތަކަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމަށް ތިމާވެއްދުމުގެ 32 ވަނަ ފާނާގަ (ގ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށެވެ.

32 (ގ) ކަނޑައެޅުމުގެ ދަށުން ބަލާލަން ބާރު ދީފައިވާ ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ގޮތަށެވެ.

(ގ) ދ ފާނާގަ (ގ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމަށް ބާރު ދީފައިވާ ގޮތަށް، ތިމާވެއްދުމުގެ ދަށުން ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ގޮތަށް ބަލާލަންވާނެ ކަމެވެ.

26. ތަކުރުދަށް ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދީފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުމަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ފަރާތަކުން ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ދަށުގައި ތަކުރުދަށް ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދީފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ދަށުގައި ތަކުރުދަށް ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދީފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމަށް ކުށްވެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަން ބަލާލުމުގެ ބާރު ދީފައިވާ ފަރާތަކުން ކުށްވެރިކަމ

ތަކުރާރުކުރާ ތަނެއް ނޫނީ ފާސްކުރާ ގޮތަށް ބަދަލުގެނައުން ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ކަނޑައެޅުނު ގޮތަށް ކަނޑައެޅުމަށް ބަދަލުގެނައުން.

28. ކުރިން ދީފައިވާ ބަޔާންތަކާއި ހަގީގަތްތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުނު ކަންކަމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމާ ބެހޭ ކަންކަމުގައި ކުށްވެރިކަމ

30. ތަކުލީފުވެރިން ތާއީދުކުރާ ކަންކަމާ ގުޅިގެންވާ ކަންތައްތަކުގައި، ފާސްކަމެއްގައި ތާއީދުކުރާ ކަމަށް ދައުވާ ކުރާ ފަރާތަކުން ދެއްވާ ބަޔާންތަކުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ދެއްވާ ބަޔާންތަކާ ގުޅިގެންވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން

ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ތިރީގައިވާ ގޮތަށް ނިންމާލަމެވެ. ތިރީގައިވާ ގޮތަށް ނިންމާލަން ވަކި ގޮތެއްގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ދަޢުވާ ކުރާ ގޮތަށް

• **ބުނުމެވެ**

ފާސްކުރެވުނު، ތިންވަނަ ފާހަގަކުރެވުނު ދާއިރާގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދެވުން ކަނޑައަޅާ ހުކުމް ނުކުރެވުނު، 2197/Cv-C/2019 ގަޑިއިރާ ތިއްބެވި ތިންމަތީ ދިވެހިރާއްޖެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހ. ވެލާނާ، ފާސްކުރި / ތައްޔާރު ކުރެވުނު ލިޔުމުގެ ފަސްވަނަ ފާނާ ދެކޮޅަށް ދެކުނު ދާއިރާ ދާއިރާ ނަންބަރ 01، ގެ ގާޒީ ތިއްބެވި ދެ ބެންޗަކުން ކަނޑައަޅާ ހުކުމް ކަންކަމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ދެކުނު ދާއިރާ ދާއިރާ ނަންބަރ 01، ތިންވަނަ ފާހަގަކުރެވުނު